

Vedlegg 2 - Kommentarer til utkast til lokal forskrift om inntak til videregående opplæring og formidling til læreplass i Agder fylkeskommune.

1. Generelt

Formålet med den lokale forskriften er å regulere spesielle forhold rundt inntak til videregående opplæring i Agder fylkeskommune. Den lokale forskriften utfyller kapittel 6 og kapittel 6A i forskrift til opplæringslova og fastsetter hvordan Agder fylkeskommune skal gjennomføre inntak og formidling.

Forskriften gjelder for inntak til offentlig videregående opplæring og formidling av søkere til læreplass i Agder fylkeskommune. Inntak og formidling av voksne inngår ikke i virkeområdet for denne forskrift. Det kommer et eget vedlegg til forskriften for inntak og formidling av voksne.

2. Inntak

Det er laget tre alternative modeller for inntak til Vg1 ved videregående skole i Agder.

Nærskoleprinsippet (§ 2 Alt. A)

Regjeringen innførte i 2016 friere skolevalg på tvers av fylkesgrensene. Det betyr at alle kan søke videregående opplæring i alle fylker. Søkere som bor i det aktuelle fylket går foran søkere fra andre fylker. Blir det ledige plasser fordeles disse til søkere fra andre fylker etter poeng.

Ved nærskoleprinsippet føres intensjonen i regjeringens friere skolevalg ned til Agder. Alle elever som søker til Vg1 vil få nærskolepoeng ved den skolen som er definert som deres nærskole, se matrisen som følger forskriften. Hvis det er ledige plasser etter at alle søkerne med nærskolepoeng har fått plass,

vil søkere fra Agder som ikke har den aktuelle skolen som nærscole, konkurrere om disse etter poeng.

Eksempel: En søker fra Tvedestrand ønsker å søke Vg1 Studiespesialisering ved Arendal vgs på 1. ønske og ved Tvedestrand vgs på 2. ønske. Søkeren får nærscolepoeng ved Tvedestrand vgs, men ikke ved Arendal vgs. Hvis det er ledige plasser etter at søkerne med Arendal vgs som nærscole har fått plass, kan ungdommen fra Tvedestrand konkurrere seg inn med sine poeng.

Hvis utdanningsprogrammet ikke finnes ved nærskolen, vil ungdommen søke med nærscolepoeng på de skolene som har tilbudet i hele Agder.

Eksempel: Hvis en søker fra Mandal ønsker å søke Vg1 Medier og kommunikasjon vil den kunne søke med nærscolepoeng til Flekkefjord vgs, Vennesla vgs, Tangen vgs, Møglestu vgs, Risør vgs og Sam Eyde vgs.

Denne modellen sikrer at ungdom på 15-16 år skal slippe å flytte hjemmefra eller ha lang transport mellom skole og hjem. Hvis ungdom ønsker å gå på skole lengre vekk fra hjemmet er muligheten der, men ingen skal bli tvunget til å reise langt.

Inntaksregioner (§ 2 Alt. B)

Agder vil bli delt opp i inntaksregioner. Tre alternative matriser for dette følger forskriftsutkastet. Man kan også tenke seg en regioninndeling med ti regioner, som tilsvarer inndelingen som er gjort i nærscolematrisen. Dette er imidlertid ikke satt opp i en egen tabell.

Ungdom må søke skoleplass innen sin region så lenge tilbudet finnes i regionen. Hvis søkeren setter opp skoler i andre regioner enn den søkeren bor i, vil ønsket bli strøket og endret til en skole i regionen som har tilbudet.

Eksempel: En ungdom bosatt i Farsund som ønsker å søke Vg1 Helse-og oppvekstfag ved Mandal vgs. Tilbudet finnes ved Eilert Sundt vgs, avd. Lyngdal. Ønsket vil bli strøket og Eilert Sundt vgs, avd. Lyngdal blir lagt inn som ønske.

Hvis tilbudet ikke finnes i regionene søkeren bor, vil ønsket bli stående.

Eksempel: En ungdom bosatt i Lillesand som søker om plass på Vg1 Idrettsfag ved Kvadraturen skolesenter. I en av modellene finnes ikke dette tilbudet i regionen Lillesand tilhører. Da søker ungdommen på lik linje med søkere fra region Kristiansand på dette tilbudet.

Denne modellen sikrer at søkerne kommer inn nær hjemmet, men gir ikke søkerne mulighet til å søke ut av sin region for å konkurrere om ledige plasser i andre deler av fylket.

Karakterbasert inntak (§ 2 Alt. C)

Alle søkere i Agder kan søke til den skolen de ønsker, og konkurrerer med sine poeng uavhengig av bosted. Søkerens karakterer avgjør om eleven kommer inn eller ikke. Hvis søkere har for lave karakterer til å komme inn på en skole nær hjemmet, vil de bli videresøkt til skoler som har ledige plasser andre steder i fylket.

Eksempel: En ungdom med lav karaktersum bosatt i Kristiansand søker Vg1 Elektrofag, Idrettsfag og Medier og kommunikasjon, men kommer ikke inn på noen av de tilbudene han har søkt i Kristiansand. Ungdommen kan da videresøkes til andre skoler som har utdanningsprogrammene, f. eks. Mandal vgs, Byremo vgs eller Møglestu vgs.

Denne modellen gir søkerne muligheten til å konkurrere på lik linje på alle skoler i Agder. Søkerne med best karakterer kommer først inn. Modellen kan føre til at søkere med lavere karakterer ikke kommer inn på skoler nær hjemmet.

Dagens inntaksordninger i Vest-Agder og Aust-Agder

Vest-Agder har i dag fire inntaksregioner (Lister, Lindesnes, Kristiansand og Vennesla) til Vg1. På Vg2 og Vg3 har man karakterbasert inntak.

Aust-Agder har i all hovedsak karakterbasert inntak, men har også en formulering i den lokale forskriften om at fylkesrådmannen kan fordele søkere etter geografiske, trafikale eller pedagogiske kriterier. Dette har i all hovedsak blitt benyttet i østre del av fylket, der søkere har blitt dirigert til skoler i denne delen av fylket. Primært har dette blitt gjort på noen oversøkte Vg1-tilbud på Arendalsskolene. Videre har ungdom fra Grimstad kommune hatt forrang til Vg1 studiespesialisering på Dahlske vgs.

Fordeler og ulemper med de ulike modellene i § 2

Modell	Fordeler	Ulemper
Nærskoleprinsippet	<ul style="list-style-type: none">• Ungdom som ønsker det, kan gå på skole nær hjemmet• Mindre skyss som kan føre til lavere kostnader og utslipp• Ungdom som ønsker det, kan søke om skoleplass i alle deler av Agder• Bedre muligheter til å opprettholde bredde i tilbudet	<ul style="list-style-type: none">• På noen skoler vil det bli vanskelig for andre enn de som tilhører nærskolen å konkurrere seg inn• Mindre muligheter for ungdom som ønsker et miljøskifte
Inntaksregioner	<ul style="list-style-type: none">• Ungdom som ønsker det, kan gå på skole nær hjemmet• Mindre skyss som kan føre til lavere kostnader og utslipp• Forutsigbart for dimensjonering av tilbudet i regionen, mulig å opprettholde bredde i tilbudet	<ul style="list-style-type: none">• Ungdom får ikke søke utenfor sin region på tilbud som finnes i regionen• Vanskelig for ungdom som ønsker et miljøskifte
Karakterbasert inntak	<ul style="list-style-type: none">• Frihet til å konkurrere om plass på skoler i hele Agder uavhengig av bosted• Elever som ønsker det får mulighet til et miljøskifte	<ul style="list-style-type: none">• Overvekt av elever med høye karakterer på noen skoler, og elever med lave karakterer på andre skoler• Økte skysskostnader og utslipp• I de større byene kan det bli vanskelig for lokale ungdommer med lave karakterer å få et tilbud lokalt• Kan bli vanskelig å opprettholde et bredt tilbud på enkelte skoler pga lave søkertall

Inntak til Vg2 og yrkesfaglig Vg3 (§ 4)

I forslaget som legges frem gjøres nærskoleprinsippet og regionmodellen gjeldende kun for inntak til Vg1. Inntak til Vg2 og yrkesfaglig Vg3 er karakterbasert. Søkerne kan søke skoleplass i hele Agder uavhengig av bosted. Søkernes karakterer avgjør om eleven kommer inn eller ikke. Erfaringen viser at de aller fleste velger å fortsette på den skolen de har gått på. Noen ønsker å bytte skole og har muligheten til det.

På yrkesfag er det flere tilbud som finnes på få skoler, slik at elevene må bytte skole mellom Vg1 og Vg2 hvis de ønsker et bestemt programområde. Tilbudsstrukturen blir planlagt slik at en prøver å tilby de mest vanlige Vg2-løpene i de fleste deler av fylket.

Inntak til studieforbereidende Vg3 (§ 5)

Elever som går på studieforbereidende løp, har bestått alle fag og som søker seg inn til Vg3 ved samme skole som de har gått på Vg2, vil bli prioritert fremfor elever som søker seg over fra en annen skole. På Vg2 på studieforbereidende løp gjør elevene fagvalg som skal videreføres i Vg3. Ulike skoler tilbyr ikke nødvendigvis de samme fagene. Elever kan dermed oppleve å måtte endre fag underveis i utdanningsløpet dersom de ikke får tilbud på Vg3 på samme skole som de gikk på Vg2.

Inntak til International Baccalaureate Diploma Programme (IB) (§ 9)

Inntak til IB har ikke vært beskrevet i de lokale forskriftene i Aust- og Vest-Agder. Dette foreslås tatt inn, for å tydeliggjøre at det gjøres individuelle vurderinger i inntaket til dette tilbudet.

Utvexlingselever som søker Vg3 studiespesialisering (§ 10)

Vest-Agder og Aust-Agder har de siste årene hatt ulik praksis for inntak av elever som kommer tilbake etter et år i utlandet på Vg2 studiespesialisering. I Aust-Agder har disse blitt prioritert inn på den skolen de reiste ut fra, gitt at denne skolen godkjenner deres fagsammensetning. I Vest-Agder har derimot utvexlingselever bare blitt tatt inn på den aktuelle skolen gitt at alle søkere som har gått Vg2 der har fått plass. I de fleste tilfeller vil det være mulig å få plass både til de som har gått Vg2 på den aktuelle skolen, og til de som kommer tilbake etter et år i utlandet.

I noen tilfeller vil det imidlertid være stor oversøking. I § 5 foreslås det å gi forrang til søkere som har gått Vg2 ved samme skole fremfor søkere som har gått ved en annen skole. Denne logikken videreføres til også å gjelde utvexlingselever. Dersom utvexlingselevene skal prioriteres først, vil elever med lavest karaktersum fra Vg2 i noen tilfeller kunne bli tvunget til å bytte skole. Dette anses som mer uheldig.

Vurdering av om søker er kvalifisert for inntak til neste nivå (§ 12)

Denne paragrafen tydeliggjør avgiverskolenes ansvar for å vurdere om søkere er kvalifisert til å tas inn på neste nivå. Søkere som har stryk eller IV (ikke vurdering) i mer enn to fag fra Vg1, vil bli stoppet i inntaket til påfølgende Vg2-tilbud. Det samme vil gjelde for søkere til Vg3 med mer enn to stryk/IV fra Vg2. Dette er en noe strengere praksis enn tidligere i begge fylker, hvor man har stoppet søkere med mer enn tre stryk/IV. Samtidig har avgiverskolen muligheten til å anbefale oppflytting også for søkere som har flere enn to stryk/IV, gitt at de vurderer det som forsvarlig.

Hensikten med en slik praksis er å hindre at det blir tatt inn elever som ikke har noen reell sjanse til å lykkes på det tilbudet de tas inn til. Ved å sette grensen på mer enn to stryk/IV, fremtvinges en individuell vurdering av noen flere søkere enn det som gjøres i dag. Samtidig skal rutinene være fleksible

nok til at søkere med for eksempel tre stryk kan flyttes opp dersom skolen vurderer det som det beste. I noen tilfeller kan det også være aktuelt å endre søknaden til et annet Vg1 eller Vg2, dersom søkeren selv ønsker det, og det er uaktuelt å gå videre innenfor det samme løpet. Dersom avgiverskole ikke har gitt noen anbefaling om oppflytting eller endring av søknad, vil søkeren bli henvist tilbake til avgiverskole for å få et tilbud der.

Det vil bli utarbeidet tydelige rutiner for å sikre en tidlig oppfølging av ungdommer som ligger an til å bli ukvalifiserte til neste nivå.

[Grenseavtaler med Rogaland og Vestfold og Telemark fylkeskommuner \(§ 14\)](#)

Vest-Agder fylkeskommune har hatt en grenseavtale med Rogaland for å sikre søkere fra Moi og Lund anledning til å konkurrere om inntak på Flekkefjord vgs. Tilsvarende har Aust-Agder hatt en avtale med Telemark om elever fra Nissedal og Fyresdal, som har gitt ungdommer fra disse kommunene anledning til å konkurrere om inntak øst i Aust-Agder.

Disse avtalene er fastsatt i Rogaland og Telemark sine lokale forskrifter, men har ikke vært nevnt i de lokale forskriftene i Vest-Agder og Aust-Agder. De foreslås nå inkludert i forskriften for Agder. Dette henger sammen med logikken i ny praksis for inntak på tvers av fylkegrensene fra 2016 av, der søkere skal søke direkte til skolefylket, og der det er mindre vekt på kjøp av plasser i andre fylker. I en slik praksis er det naturlig at grenseavtaler er regulert også i mottakerfylkets forskrift.

[Rektors rett til inntak av elever \(§ 17\)](#)

Når alle søkere med ungdomsrett er sikret et tilbud om skoleplass, sendes ansvaret for videre inntak av elever over til hver enkelt skole. Paragraf 17 spesifiserer hvordan skolen fra da av kan gi tilbud til elever. Rekkefølgen er basert på rettsstatus, slik at søkere med ungdomsrett skal få et tilbud før søkere med henholdsvis voksenrett, fullføringsrett og søkere uten rett. Samtidig skal søkere som har søkt det aktuelle tilbudet (og står på venteliste) få tilbud før søkere som henvender seg til skolen uten at de står på venteliste. En ungdomsrettssøker bosatt i Agder, som har ombestemt seg og ønsker seg inn på noe han ikke har søkt, kan altså ta kontakt med den aktuelle skolen, og få tilbud på en eventuell ledig plass før en søker med voksenrett som står på venteliste.

Fra 2016 kom det nye nasjonale regler om friere skolevalg på tvers av fylkesgrensene. I disse reglene ble det fastsatt at søkere med ungdomsrett i hjemfylket, har rett til et tilbud i annet fylke dersom det er ledige plasser på dette tilbudet etter at skolefylkets egne søkere har fått et tilbud. I slike tilfeller vil skolefylket kunne be om refusjon for skoleplassen fra elevens hjemfylke.

Da endringene ble innført, var det diskusjoner fylkeskommunene imellom med hensyn til tolkningen av ledige plasser. Noen fylkeskommuner har valgt å gi tilbud til ungdommer fra andre fylker først etter at det har gitt tilbud til egne ungdommer og voksne, mens andre har gitt tilbud til ungdommer fra andre fylker før de gir tilbud til voksne fra eget fylke. Hittil har Aust-Agder vært i førstnevnte gruppe, mens Vest-Agder har vært i sistnevnte. For Agder foreslås det å gi tilbud til ungdomsrettssøkere fra andre fylker før man gir tilbud til søkere fra Agder med voksenrett, fullføringsrett og søkere uten rett.

Plassene det her er snakk om, er på tilbud som primært er planlagt for ungdom. Det er derfor naturlig å prioritere ungdom foran voksne, også om de har sin ungdomsrett knyttet til en annen fylkeskommune. Dette følger også opp intensjonen bak innføringen av friere skolevalg, som var å gjøre det lettere for ungdom å få en skoleplass i et annet fylke.

3 Formidling til læreplass

Fagbrev på jobben

Stortinget vedtok i mai 2018 lovendringer knyttet til den nye ordningen «Fagbrev på jobb». Ordningen er rettet mot voksne, og skal gjøre det enklere for ufaglærte å ta et fag/svennebrev mens de står i jobb. Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag fra departementet å komme med forslag til et regelverk rundt denne ordningen, men ingenting er foreløpig offentliggjort. Videre tolkes ordningen slik at den ikke er en del av formidlingen, i form av at det ikke skal være en søkbar ordning. Ordningen er derfor ikke beskrevet i utkastet til forskrift. Når de nasjonale retningslinjene er på plass, vil fylkesrådmannen samarbeide med Vest-Agder om hva slags tilbud som skal gis i Agder.